

Teoretyczne podstawy kształcenia – sylabus podstawowy

(dydaktyka ogólna - zagadnienia egzaminacyjne)

1. „Dydaktyka” – etymologia, geneza i zakres znaczeniowy terminu
2. Funkcje pełni dydaktyka jako nauka - miejsce dydaktyki wśród nauk o wychowaniu.
- 3. Związek dydaktyki ogólnej z dydaktykami szczegółowymi.**
4. Różnice między pojedynczym aktem uczenia się a procesem kształcenia?
5. Przydatność pedagogicznych metod i technik badawczych dla dydaktyki.
- 6. Pojęcie "uczenia się" w aspekcie psychologii, fizjologii i dydaktyki.**
7. Omów znane (wybrane) systemy dydaktyczne.
8. Dydaktyka a reformy systemu edukacji (np. z roku 1999).
9. Wyjaśnij pojęcie "kształcenie integralne", "bloki przedmiotowe" oraz "ścieżki edukacyjne".
- 10. Cele i funkcje "sprawdzian kompetencji" w VI kl. oraz egzamin w III kl. gimnazjum?**
11. Przedstaw i omów cele kształcenia.
12. Przedstaw znane Ci taksonomiczne ujęcie celów kształcenia.
- 13. Rola i znaczenie wartości w procesie kształcenia.**
14. Czym są treści kształcenia i omów klasyczne teorie doboru treści.
15. Przedstaw teorie egzemplarycznego i strukturalnego doboru treści kształcenia.
16. Wymień i scharakteryzuj podstawowe dokumenty określające treści kształcenia.
- 17. Podstawy programowe – istota, założenia realizacji, znaczenie w edukacji.**
- 18. Jakie wymagania powinien spełniać dobry podręcznik szkolny (założenia teoretyczne i praktyczne).**
19. Na czym powinna polegać integracja treści kształcenia?
20. Wymień i omów 4 podstawowe składniki procesu kształcenia.
- 21. Na czym polega podmiotowość w procesie kształcenia?**
22. Omów kierowniczą rolę nauczyciela w procesie kształcenia.
- 23. Co rozumiemy pod pojęciem ogniw (momentów) procesu kształcenia?**
24. Jak należy rozumieć uświadamianie uczniom celów i zadań kształcenia?
25. Proces kształtowania pojęć - omów dokładnie procedurę na wybranym przez siebie przykładzie.
- 26. Jakich prawidłowości trzeba przestrzegać podczas poznawania przez uczniów nowych treści?**

27. Na czym polega utrwalanie poznanej wiedzy i od jakich czynników to zależy?
28. Przedstaw znaczenie praktyki w procesie kształcenia.
- 29. Jakie funkcje spełnia kontrola i ocena w procesie kształcenia?**
30. Jakie zasady uwzględnia dydaktyka ogólna i na jakiej podstawie je wyodrębniono?
- 31. Ustal warunki właściwej realizacji wybranej zasady oraz reguł w niej obowiązujących.**
32. Na czym polega bezpośrednie i pośrednie poznanie rzeczywistości?
- 33. Przedstaw podstawowe procesy psychiczne i ich rolę w procesie poznania.**
34. Jakie warunki decydują o właściwej realizacji zasady stopniowania trudności?
35. Omów zasadę trwałości wiedzy uczniów.
- 36. Czym są metody kształcenia, podaj ich kryteria podziałów?**
- 37. Jakie czynniki warunkują racjonalny dobór metod kształcenia?**
38. Przedstaw metody kształcenia oparte na słowie.
39. Omów poszukujące metody kształcenia.
40. Przedstaw metody gier i zabaw dydaktycznych.
- 41. Przedstaw założenia koncepcji wielostronnego kształcenia.**
42. Podaj założenia koncepcji nauczania i uczenia się problemowego.
- 43. Przedstaw podstawowe założenia koncepcji kształcenia całościowego.**
44. Omów jedną z koncepcji kształcenia całościowego.
- 45. Przedstaw i omów formy organizacyjne kształcenia.**
- 46. Jakie zalety i wady ma kształcenie jednostkowe - formy występujące w polskim systemie oświatowym?**
- 47. Przedstaw próby modernizacji systemu klasowo-lekcyjnego.**
- 48. Przedstaw cechy i formy uczenia się zespołowego.**
- 49. Omów funkcje i zadania pracy domowej.**
50. Scharakteryzuj wycieczkę jako formę organizacyjną kształcenia.
51. Omów walory dydaktyczno-wychowawcze wycieczki.
- 52. Psychologiczne i pedagogiczne uzasadnienie stosowania środków dydaktycznych w procesie kształcenia.**

53. Jakie funkcje spełniają środki dydaktyczne w procesie kształcenia?
54. Dokonaj podziału środków dydaktycznych na pomocą znanych kryteriów.
55. Od jakich czynników zależy dobór środków dydaktycznych w procesie kształcenia?
- 56. Przedstaw zalety ale i zagrożenia ze strony mass mediów dla procesu kształcenia i wychowania.**
- 57. Rola i miejsce programów komputerowych w procesie kształcenia.**
58. Jakie znasz rodzaje przyczyn niepowodzeń szkolnych?
- 59. Przyczyny niepowodzeń szkolnych względnie niezależne oraz zależne od nauczyciela.**
60. Podobieństwa i różnice między niepowodzeniami dydaktycznymi i wychowawczymi.
61. Co to są niepowodzenia ukryte i jawne (omów je) ?
62. Odsiew szkolny – pojęcie, przejawy, zakres, konsekwencje społeczne i ekonomiczne.
- 63. Na czym polega profilaktyka w zakresie niepowodzeń szkolnych we współczesnej polskiej szkole?**
- 64. Na czym polega diagnoza i terapia w zakresie niepowodzeń szkolnych?**
65. Podaj i omów psychologiczne i pedagogiczne wyróżniki ucznia zdolnego.
66. Jakie rodzaje planów obowiązują w polskim systemie oświatowym?
- 67. Podaj procedurę planowania dydaktycznego dokonywanego przez nauczyciela.**
68. Co to jest i z jakich elementów składa się scenariusz zajęć dydaktycznych?
69. Podstawowe wymagania dotyczące unowocześnienia procesu kształcenia w polskiej szkole.